

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

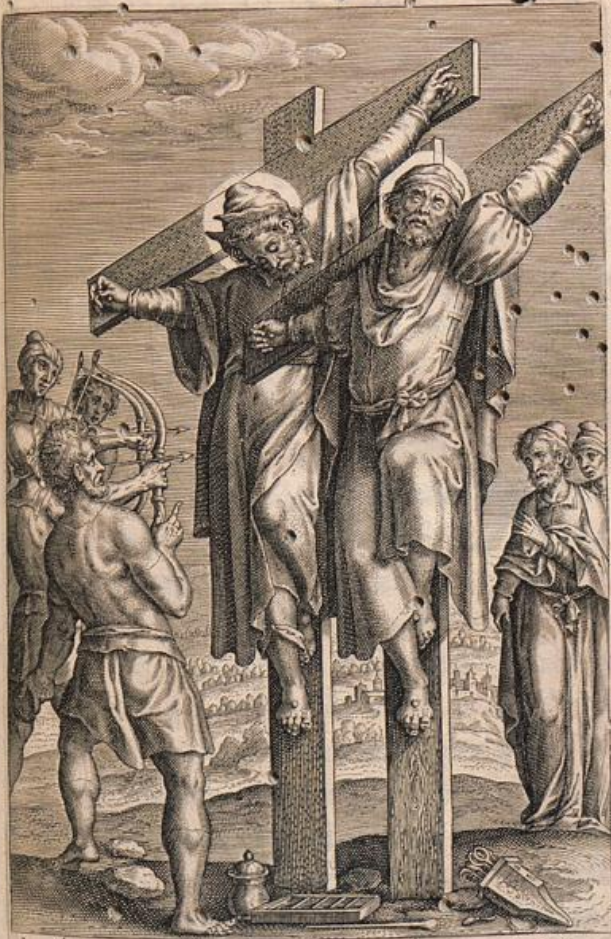
Sacrum Sanctuarium Crucis Et Patientiae Crucifixorum Et Cruciferorum

Bivero, Pedro de

Antverpiæ, M.DC.XXXIV.

Emblematica Imago XX. SS. Cosmæ Et Damiani Crucifixorum Explicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47616](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47616)

Arte Machaonia vita producere metas
20. Quis pia cura fuit, qui meruere mori?

Quarüum

vicis

VERI

81

II.
pidar
tus, e
uis co
Dau
ius va
reclor
e glori
s com
Myth
on era
d time
ropè a
ibus

gi Co
becul
confi

E.M.

EMBLEMATICA IMAGO XX.
SS. COSMÆ ET DAMIANI
CRVCIFIXORVM
EXPLICATA.

RATRES germani COSMAS & DAMIANVS ; nobiles Medici, ægrotis sine stipendio seruibant : dominante Diocletiano, rogati de fide, fidei Christianæ cultores se esse coram Lyfiâ responderunt. Quam ob causam in mare præcipites acti, & diuinitus liberati, ad palum tandem damnati, lapidibus impetiti, sagittis transfixi, cæsi gladio, martyrium suum absoluerunt. Venit è cælo CHRISTVS, vt ministraret ægrotis, quibus opitulatus gratis, loco mercedis crucem, clauos & lapides benefactor inuenit. *Sustulerunt ergo lapides Iudæi, vt lapidarent eum. Respondit eis IESVS: Multa bona opera ostendi vobis ex Patre meo, propter quod eorum opus me lapidatis? Gloriosum CHRISTI obsequium, quod humanam mercedem nec quærit, nec expectat. Pulchrè Ambrosius lib. I. de Abraham c. 3. Minuit fructum triumphi mercedis susceptio, & beneficij arrodit gratiam. Plurimum enim refert, vtrum pecunie, an gloriæ dimicaueris.*

Antonin.
Metaph.
Martyrol.

Sympathia
Christi &
Sanctorum
Artificum
tolerancia
ingratitude
dinis.
Ioan. 31.

Aa 3

Alter

Alter mercenarij loco dicitur, alter dignus habitus conferuatoris gloria. Maluerunt itaque martyres COSMÆ & DAMIANVS conseruatorum potius quàm mercenariorum loco haberi, vt seruatori suo similes per omnia euaderent.

CRUX COSMÆ & DAMIANI, CRUX obsequij exhibiti ingratis.

*In cruce
sum artis
bonè vi-
sendi.*

CRUCEM suam secum humanum obsequium adfert, & exhibitum ingratis, præter crucem, ictus lapidum & sagittarum importat. Qualis sit is qui pro meritis gratiam non refert, definit Ambrosius libro 1. de Officiis cap. 31. *Conferre gratiam bonum est, & qui referre nescit, durissimus.* Quòd si loco gratiæ lapides & sagittas simul mittat, summus iste labor est, summa iniuria, nec tamen propterea gratia omittenda est. Pecunia mutua non datur, si refundenda non sit, conferenda tamen gratia, quamvis irrefunerata existat. Adhuc, quod amplius est, benefacere oportet homini, licet malum pro bono reddat, Deus enim compensabit. Monet hoc ipsum Augustinus lib. de Verbis Apostoli Serm. 22. *Benefecisti homini? ingratus est homo? non te pœniteat benefecisse, ne fundas pœnitendo, quod implexisti miserando. Dic in corde tuo: Non videt iste in quem feci, videt ille propter quem*

*Excitatio
laboran-
tis.*

quem feci. Hoc est militare gloria, vt dixerat ante Ambrosius. Militarunt gloriae fratres COSMAS & DAMIANVS, militauit gloriosus noster IGNATIVS, qui gratuitum obsequium suum multis ingratis contulit, praecipitque Sociis, *Quae gratis accepistis, gratis date.* Hanc regulam sibi propriam statuit & constituit in Societate, quae Natalitiis sanctorum COSMAE & DAMIANI ad maiorem Dei gloriam nata est.

CRUX COSMAE & DAMIANI, CRUX
aegrotantium.

COSMAS & DAMIANVS de ingrata eorum manu, quorum prosperam salutem procuraue-
rant, mortis supplicium receperunt, & patienter illud portarunt. Curam ingratorum egisti, & morbum contraxisti adeo grauem, vt parua aut nulla spes salutis affulgeat: ad tolerantiam morbi excitant te COSMAS & DAMIANVS, quibus cura aegrotantium crucem & mortem attulit. Ambidexter vterque est, quando non solum corporibus, sed curandis etiam mentibus operam suam impendit, & instruit Medicos, quales se gerere debeant in curatione infirmorum. COSMAE & DAMIANI instar procedebat Eustachius medicus apud Basilium, de quo Epist. 80. ita legimus: *Est quidem omnium vestrum officium, quotquot*
artem

Instrumentum artis bene moriendi.

Excitatio aegrotantis.

artem medendi exercetis, in philanthropia positum. At ubi
 sibi maximè ambidextra est ista scientia, latioresque tibi
 philanthropie terminos constituis, dum non medendis dan-
 taxat corporibus scientiæ istius gratiam adstringis, sed et
 de animarum languentium restitutione cogitas. Et quidem
 quemadmodum salus animæ pendet à Deo, & ne-
 mo sibi eam adscribere potest; ita etiam valetudo
 corporalis à Deo provenit, ac proinde Medici nec
 debent nec possunt attribuire sibi restitutionem sa-
 nitatis. Discant ex utroque Martyre, utriusque
 salutis auctorem Deum ipsum recognoscere. Iudica-
 bant sic faciendum, & instruebant ægros suos ut fe-
 cerent, COSMAS & DAMIANVS. Cauent ægri, ne
 illum committant errorem; quem damnat S. Basilius
 in Ascet. *Propriæ salutis spem in manus ponere Medi-
 corum, irrationale est & absurdum, quod miseris quibusdam
 accidere videmus, qui Medicos non verentur suos vocare
 saluatores. Saluator quidem vnus est CHRISTVS, qui
 cunctis laborantibus & ægrotantibus ait: In patientia
 vestra possidebitis animas vestras. Hoc fac, & viues.*

Luc. 21,
19.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Virtus Eu-
charistia.

Rex gloriosus cum instituit sacrosanctam Eu-
 charistiam, in ipsius institutione ingratus se
 dæ animum expertus est, nec tamen propterea delin-

tiq̄ tantum Sacramentum conderet, vt cum eius serui indignè compensari præstita beneficia sentirent, recurrerent ad Eucharistiam, in qua malè remuneratus CHRISTVS ipse continetur, reficit, solatur ac recreat malè remuneratos Christianos, qui post eius refectionem humanæ ingratitude iugum leue & suaue inueniunt, præsertim ægri, qui, vt ingratis beneficerent, grauem sibi morbum contraxerunt. Et quidem sacrosancta altaris Hostia nominatur & est *gratiarum actio*, quam exhibuit Patri Filius, & exhibendam tradidit, ac reliquit, vt quod decrat in homine gratitudinis, sua ipse gratitudine suppleret. Hæc autem virtus sacri Viatici est, vt hominis ægro-^{viaticum.} tantis ingratitude medeatur, soluat & compense per se, quod in homine desiderabatur. Si quid gratitudinis erga se deesse cognoscat infirmus, nouerit compensare defectum, quem CHRISTVS in ipso factorum oblatione & communicatione mysteriorum omnino suppleuit.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Rex Martyrum CHRISTVS, quàm sibi acerba <sup>Honor alit
artem be-
ne diuen-
di & mo-
riendi.</sup> fuerit ingratitude Iudæ, declarat ipse Psalm. 54. *Quoniam si inimicus meus, &c.* Hæc passio adeò grauis

Bb

CHRI-

Pfal. 57.3. CHRISTO erat, vt dixerit in eodem Psalmo: *Cop-
tristatus sum in exercitatione mea, &c.* Hoc opus, in
labor confessoris CHRISTI est, qui, teste Ambrosio
Sermon. 21. in Psalmo. 118. *loquatur iusta, & non audiat
qui loquatur plena salutis, & impugnetur.* Cum hæc pars
magna martyrij sit, erit etiam causa præmij & re-
munerationis patienti viro, qui diuino ductus oble-
quio beneficia ingratis confert. Nam, vt Ambrosius
declarat, *minuit fructum triumphi mercedis suscepto, &
beneficij arrodit gratiam.* Ergo vt maior existat triump-
phus, maior corona, & laureola fiat illustrior, pec-
mittit interdum Deus, ne gratia pro impensa gratia
habeatur. Eapropter Eugenius Abbas suorum salu-
consulens, in puncto mortis suæ exhortabatur: *Om-
ergo omnes & obsecro, filioli, vt accepta ac tradita Pa-
trum instituta in omnibus inuolabiliter ad gaudium meum
Sanctorumque omnium ac vestrum, ad palmam victoriam
perducatis.*

*Laureola
tolerata
ingratis
dinis.*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus VINCENTIVS; in quo, veluti in speculo, fulget imago
ferentis carnis passionis & morbos.